

ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมชุด ปลา :
สัญลักษณ์แห่งตัวตน และการเดินทาง

Fish painting, Mixed media series:

A symbol of identity and experience of journey

❖ ชาญณรงค์ ช่างจั่น ❖

ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมชุด ปลา : สัญลักษณ์แห่งตัวตน และการเดินทาง

Fish painting, Mixed media series: A symbol of identity and experience of journey

- ❖ ชาญมรงค์ ช่วงจัน¹ ❖
- ❖ เทพศักดิ์ ทองนพคุณ² ❖
- ❖ ภรดี พันธุ์ภากร³ ❖

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องผลงานจิตรกรรมสื่อผสมชุด ปลา : สัญลักษณ์แห่งตัวตน และการเดินทาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลของปลา ความหมาย ความเชื่อที่แสดงออกในรูปแบบของสัญลักษณ์ต่างๆ รวมถึงทดลองสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมเทคนิคสื่อผสมเพื่อสะท้อนถึงแนวความคิด จินตนาการ ประสบการณ์ของชีวิตที่เปรียบเสมือนกับการเดินทาง โดยใช้ปลาเป็นสัญลักษณ์ และบอกเล่าเรื่องราว จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล มาสู่งานสร้างสรรค์ศิลปะ จำนวน 5 ชิ้น ผลงานชิ้นที่ 1 ผิวเผือก ผลงานชิ้นนี้สะท้อนให้เห็นความงดงามและแตกต่างในด้านของรูปร่างและสีสันทัน การจัดวางองค์ประกอบของภาพ โดยแสดงออกถึงลักษณะของปลาเผือก ที่เปรียบเทียบกับตัวตนและคุณค่าของศิลปะ ผลงานชิ้นที่ 2 เมฆิยหน้า ผลงานชิ้นนี้ใช้ปลาเป็นสัญลักษณ์สะท้อนถึงความรู้สึกที่ต้องต่อสู้กับอุปสรรคปัญหาเพื่อแสวงหาความสำเร็จ ผ่านรูปร่างและสีสันทันที่แสดงออกถึงความเคลื่อนไหว เข้มแข็งและกล้าหาญ ผลงานชิ้นที่ 3 พละกำลัง ผลงานชิ้นนี้สะท้อนถึงความแข็งแรงอดทน โดยใช้วัสดุที่มีความหนาและแข็ง จัดวางองค์ประกอบของรูปร่างและสีสันทันแสดงออกถึงพลัง ที่จะฝ่าฟันกับอุปสรรคปัญหา ผลงานชิ้นที่ 4 ปกป้อง แสดงออกถึงการปกป้องดูแลคนที่เรารัก ให้พ้นจากภัยอันตรายต่างๆ โดยการตัดทอนรูปร่าง และจัดวางองค์ประกอบรวมถึงสีสันทันที่สดใสสะท้อนถึงความงดงาม ผลงานชิ้นที่ 5 ผ่านพ้น ผลงานชิ้นนี้บอกเล่าเรื่องราวการเดินทางผ่านสิ่งต่างๆ เปรียบได้กับประสบการณ์ที่มีคุณค่า ที่ใช้สอนใช้เป็นบทเรียน และแก้ไขปัญหา โดยแสดงออกผ่านรูปร่างและสีสันทันของปลา

คำสำคัญ : จิตรกรรมสื่อผสม , สัญลักษณ์แห่งตัวตนและการเดินทาง

Abstract

The Fish painting, Mixed media series: A symbol of identity and experience of journey. The purpose is to study the fish's details, meaning and faith expressed in the form of symbols, including creation experimental of art forms mixed media painting for reflecting the concept of imagination and experience of life as a journey by using the fish are symbol, And tells the story form the study analyzes then brings to the creation of art five pieces. The first pieces is albinism skin: This painting reflects elegance, the different of shape and colors. The composition of the picture by showing the nature of the albino fish the comparing with the identity and value of art. The second piece is facing: This painting using the fish as a symbol to reflect the feeling that need to fight through trouble for seeking to success by shape and color that showing of the movement of strength and courage. The third piece is the power: This painting is reflect the strong and strength by using thick and hard materials. The composition of shapes and colors that showing the powerful in order to overcome the troubles then lead to success in life. The fourth piece is protect: This painting is showing of the protection and caring of the loved once to be out of any danger. By trimming the shape and composition including bright colors reflect the beauty. The fifth piece is get through: this painting is telling about the journey as a lesson and solve the problem by expression through the shape and colors of the fish.

Keywords : mixed media, symbol of identity, experience of journey

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาทัศนศิลป์และการออกแบบ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² รองศาสตราจารย์, อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก สาขาทัศนศิลป์และการออกแบบ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

³ รองศาสตราจารย์, อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม สาขาทัศนศิลป์และการออกแบบ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ความเป็นมา และความสำคัญ

มนุษย์กับศิลปะมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง กับชีวิตมนุษย์ เราจึงให้ความสำคัญเป็นพิเศษ รวมถึงใส่ใจในคุณค่า และความงามของปัจจัยต่างๆ ศิลปะมีอิทธิพล กับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ดังนั้นการเข้าถึงงานศิลปะ หรือการสร้างสรรคผลงานศิลปะนั้น ทำให้มนุษย์มีความสุข มีรสนิยมที่ดีและรู้จักคุณค่าของความงามในสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยทั้งหมดนั้นมีรากฐานอยู่ในตัวตน จิตใจ โดยมีพื้นฐานจากสภาพแวดล้อมทางสังคม ประสบการณ์ต่างๆ ที่พบเจอ รวมถึงธรรมชาติที่อยู่รอบตัว ศิลปะจึงมีประโยชน์ต่อมนุษย์และการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน มนุษย์สร้างงานศิลปะเพื่อตอบสนองทางด้านอารมณ์ ความสุข รสนิยม ที่เห็นได้ชัดคือ ผลงานจิตรกรรม จิตรกรรมเป็นศิลปะ ที่เก่าแก่ดั้งเดิมของมนุษย์ เริ่มตั้งแต่การขีดเขียนบนผนังถ้ำ บนร่างกาย บนภาชนะเครื่องใช้ หรือผิวหน้าของวัตถุอื่นๆ ทำให้เกิดเรื่องราว และความงามตามความนึกคิดจินตนาการ สะท้อนถึงความคิดสร้างสรรค์ การดำรงชีวิต และเป็นการบันทึกเรื่องราวต่างๆ ในอดีต เรื่องราวของธรรมชาติรอบตัว ความเชื่อความศรัทธา และยังแสดงออกถึงความเจริญทางสังคมได้อย่างดี ซึ่งผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่จะสะท้อน บอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ที่ผ่านพบมาในชีวิต ซึ่งเปรียบเทียบได้กับการเดินทาง การเดินทางในชีวิตของแต่ละคนอาจมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันไป ซึ่งจุดเริ่มต้นของการเดินทางนั้นทุกๆ ก้าวล้วนมีเรื่องราว ประสบการณ์ การเรียนรู้ จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นหาความหมายของการใช้ชีวิตที่มีทั้งอุปสรรค ปัญหา ความสุข ความทุกข์ ถือว่าเป็นประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีคุณค่า และยังเป็นแรงบันดาลใจให้ถ่ายทอด และสร้างสรรค์เป็นผลงานต่างๆ วรรณกรรม ดนตรี นิยาย หรือผลงานศิลปะในแขนงต่างๆ โดยผ่านรูปทรงต่างๆ รูปทรงเรขาคณิต รูปทรงของคน สัตว์ ทั้งสัตว์บกและสัตว์น้ำ เช่น “ปลา” เป็นต้น ปลากับมนุษย์เรามีความผูกพันมานานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มนุษย์ใช้ปลาเป็นอาหาร เป็นสัตว์เลี้ยง เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานต่างๆ มาโดยตลอด จึงทำให้เกิดเป็นประเพณีความเชื่อวัฒนธรรม และถ่ายทอดมาในตำนานเรื่องเล่า จินตนาการ อุดมคติ เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะในหลายๆ ด้านหลายสาขาด้วยกัน รวมถึงใช้ปลาเป็นสัญลักษณ์ เปรียบเทียบ ความคิดความรู้สึกของตัวศิลปินเองโดยถ่ายทอดผ่านเรื่องราวหรือรูปทรงลักษณะของตัวปลาทั้งในผลงานประติมากรรม และผลงานจิตรกรรม

ผู้วิจัยเองตระหนักถึงความสำคัญ ความงดงามและธรรมชาติของปลา เนื่องจากความผูกพันความใกล้ชิด เอาใจใส่ด้วยความชอบส่วนตัว และความสนใจในธรรมชาติของปลาเป็นเวลานาน ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ส่วนตัวที่สามารถนำมาใช้แทนสัญลักษณ์ และแสดงออกถึงความเป็นตัวตน โดยถ่ายทอดผ่านผลงานศิลปะ ที่แฝงไปด้วยแนวความคิด จินตนาการ และปรัชญา อีกทั้งสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้ตรงตามแนวความคิดและมุมมองเปรียบเทียบกับลักษณะของปลาในมุมมองของศิลปะผ่านรูปทรง สรีระ และแสดงให้เห็นถึงความงดงามของงานสร้างสรรค์ที่เป็นแนวทางของตัวเอง และเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ สื่อ สัญลักษณ์ ความหมาย ที่เกี่ยวข้องกับปลาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างผลงาน
2. เพื่อศึกษาผลงานศิลปะและอิทธิพลในการสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างผลงาน
3. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยในรูปแบบจิตรกรรมสื่อผสมโดยใช้ปลาเป็นสัญลักษณ์สะท้อนเรื่องราวการเดินทาง

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

เป็นการศึกษารูปแบบของสัญลักษณ์ ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับปลา ธรรมชาติของปลาและลักษณะของงานจิตรกรรม ทดลองใช้วัสดุแผ่นหนัง ปรับเปลี่ยนและพัฒนา ให้เหมาะกับผลงานผสมผสานระหว่างแผ่นหนังกับผลงานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย เป็นสัญลักษณ์ ตัวแทนของชีวิต ในแง่มุมต่างๆ ที่พบเจอในการเดินทาง รวมถึงสอดแทรกปรัชญา และจินตนาการผ่านรูปทรงของปลาที่แสดงออกถึงอารมณ์ ตัวตน และบอกเล่าเรื่องราวบนตัวปลา สะท้อนความคิด ผ่านผลงานในรูปแบบของงานศิลปะ

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยเทคนิคสื่อผสม ชุด ปลา สัญลักษณ์แห่งตัวตนและการเดินทาง มีขอบเขตในการวิจัยดังนี้

เนื้อหา (Content)

เนื้อหาทั้งหมดมุ่งเน้นไปที่เรื่องราวและรูปแบบของปลาในความเชื่อ สัญลักษณ์แห่งตัวตนและการเดินทาง ที่ผสมผสาน

จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ แนวความคิดและความรู้สึกที่แสดงออกผ่านรูปทรงปลาบอกเล่าเรื่องที่พบผ่าน และสอดแทรกแง่คิดปรัชญาผ่านตัวปลา ถ่ายทอดลงบนผลงานศิลปะร่วมสมัยด้วยเทคนิคสื่อผสม

รูปแบบ (Form)

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยในรูปแบบจิตรกรรมสื่อผสม โดยการบันทึกเรื่องราวและแสดงออกตามแนวความคิด จินตนาการ ผ่านรูปทรง ท่วงท่าลีลา สรีระรูปทรง ความเคลื่อนไหวที่งดงามของปลา โดยใช้ปลาเป็นสัญลักษณ์ตัวแทนของการเดินทาง การเวียนว่าย และผ่านเวลาผ่านสถานที่ต่างๆ สร้างสรรค์และแสดงถึงคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์

เทคนิค (Technique)

เป็นการเขียนบอกเล่าเรื่องราวด้วยปากกาถูกเส้นและปากกาเมจิก ที่มีสีเส้นต่างๆ ลงบนแผ่นหนังคละสี ที่ตัดแต่งเป็นชิ้นเท่าๆ กันปะติดซ้อนกันเป็นชั้น เพิ่มมิติด้วยพื้นผิวที่มีระดับสูงต่ำ และจัดวางองค์ประกอบ

ขั้นตอนการดำเนินการ

ศึกษาข้อมูล ศึกษารายละเอียด รูปแบบ ลักษณะวิธีการ หรือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการก่อให้เกิดการสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมสื่อผสมชุดปลา : สัญลักษณ์แห่งตัวตน และการเดินทาง

ดำเนินการวิจัยตามเป้าหมาย ศึกษาเรียบเรียงข้อมูลเกี่ยวกับ สื่อสัญลักษณ์ ความเชื่อความหมาย ที่เกี่ยวข้องกับปลา และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน

สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ จัดทำแบบร่างจากแนวความคิดจนได้แบบที่ต้องการ และเลือกวัสดุที่เหมาะสมจัดวางองค์ประกอบสีเพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

สร้างสรรค์ผลงานจริง วิเคราะห์ผลงานที่ผ่านมาในแต่ละชิ้น โดยแก้ไขปรับเปลี่ยนข้อบกพร่องให้ดีขึ้น ทั้งด้านรูปแบบและเทคนิค เพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิด และเพื่อพัฒนาต่อยอดในงานชิ้นต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

จิตรกรรมสื่อผสม หมายถึง จิตรกรรมสมัยใหม่ที่แสดงออกทางอารมณ์ และบรรยากาศเป็นการแสดงออกที่เป็นอิสระ พ้นจากกฎเกณฑ์ของภาพเขียนแบบประเพณีโดยทั่วไป ในด้านเทคนิคเป็นงานวิจิตรศิลป์ที่มีสื่อมากกว่าสองสื่อ หรือศิลปะมากกว่า

สองแขนงมารวมกัน และนำมาสร้างสรรค์เป็นชิ้นงานเดียว โดยนิยมใช้สื่อที่แตกต่างกัน นำจุดเด่นของแต่ละสื่อมาใช้ร่วมกัน

สัญลักษณ์แห่งตัวตนและการเดินทาง หมายถึง สิ่งที่ใช้แทนความหมายของอีกสิ่งหนึ่ง วัตถุ อักษร รูปร่าง หรือสีเส้น ซึ่งใช้ในการสื่อความหมาย แนวความคิดให้มนุษย์เข้าใจไปในทางเดียวกัน อาจเป็น รูปธรรม หรือนามธรรม เพื่อแสดงออกแทนความหมายการเดินทาง การผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ของมนุษย์

ผลการสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะ

จากการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปลาและผลงานศิลปะ จากความสนใจ ศึกษาและเลี้ยงดูปลามาเป็นเวลานาน จึงเกิดเป็นความผูกพันและตระหนักถึงความงดงามในธรรมชาติของปลา ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ส่วนตัวที่สามารถนำมาถ่ายทอด และเป็นแรงบันดาลใจในการแสดงออกทางอารมณ์ทางความรู้สึก โดยใช้ปลาเป็นตัวแทนความคิด อุดมคติ หรือความเชื่อความศรัทธา การเปรียบเทียบลักษณะของปลาผสมผสานกับจินตนาการของผู้วิจัย แสดงออกผ่านมุมมองทางศิลปะ โดยใช้รูปทรง สรีระของปลาได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับแนวความคิด เป็นผลงานสร้างสรรค์ในเชิงสัญลักษณ์ ในรูปแบบของศิลปะร่วมสมัยด้วยเทคนิคสื่อผสม โดยศึกษาข้อมูลทางด้านจิตรกรรมสื่อผสม และนำองค์ความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดเป็นผลงานทางด้านศิลปะที่มีรูปแบบ และเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยเน้นให้มีจุดเด่น ความน่าสนใจในผลงาน ด้วยวัสดุที่แปลกใหม่ สีสัน และพื้นผิวที่มีลักษณะที่แตกต่างกันไป โดยนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแนวความคิดและแรงบันดาลใจของผู้วิจัย แสดงออกผ่านท่วงท่าลีลา สรีระของตัวปลาโดยใช้ปลาเป็นตัวแทนของการเดินทาง การเวียนว่าย ผ่านเวลาและสถานที่ต่างๆ ตามแนวความคิดและตรงตามวัตถุประสงค์

ในส่วนของแนวความคิดที่ได้จากวัสดุนั้น ได้มีการศึกษาข้อมูล และทดลองคัดเลือกวัสดุ เพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงาน โดยได้แนวความคิดเกี่ยวกับกระเป่าหนึ่งมือสองที่ว่างกระเป่าแต่ละใบล้วนมีที่มาที่แตกต่างกัน รวมถึงเจ้าของกระเป่าใบนั้นด้วย อาจต่างชนชาติ ต่างภาษาเป็นต้นซึ่งตรงกับแนวความคิด ที่ว่าด้วยเรื่องของการเดินทาง โดยกระเป่าแต่ละใบนั้นก็มีที่มามีเรื่องราวที่แตกต่างกัน และมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ด้วยรูปทรง ขนาด ระยะเวลาในการใช้งาน ที่ส่งผลต่อรูปทรง ผิวหนังของ

ตัวมันเอง ซึ่งสามารถบอกเล่า แสดงออกถึงความน่าสนใจ ในความเป็นมาของกระเป๋าใบนั้น และส่งผลให้ชิ้นงานมีจุดเด่น และเพิ่มเติมความน่าสนใจให้กับพื้นผิว อีกทั้งมีความหมายตาม แนวความคิด โดยผสมผสานแนวความคิดทั้งสองสิ่งรวมเข้า ด้วยกัน เป็นผลงานใหม่ที่สามารถแสดงออกและสะท้อนถึง ความเป็นตัวตนของผู้วิจัยได้อย่างชัดเจน

ภาพที่ 1 กระเป๋าหนังที่เลือกมาใช้กับงาน โดยตัดแต่งเป็นชิ้นเล็ก ๆ

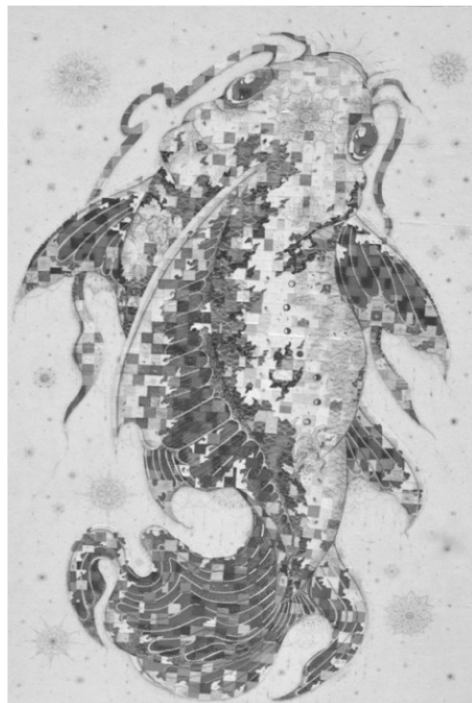

ภาพที่ 2. ภาพร่างผลงานชิ้นที่ 1 ฝิวเผือก

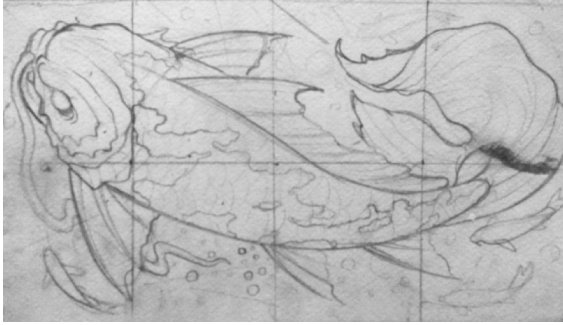
ผลงานชิ้นที่ 1. ชื่อผลงาน ฝิวเผือก เทคนิคสื่อผสม ขนาด 200 x 122 cm

แนวคิดและรูปแบบการสร้างสรรค

จากความสนใจ และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคฝิวเผือก ผู้ที่เป็นโรคนี้อาจจะแสดงลักษณะ ฝิวเผือก คือมีสีผิวที่ขาว ผมหงอก ตาสีขาวม่านตาสีเทาและโปร่งแสง ซึ่งอาการดังกล่าวนี้สามารถ เกิดขึ้นได้กับทั้งคนและสัตว์ ในส่วนของแนวความคิดนั้น ผู้วิจัย สัมผัสได้ถึงถึงความงาม ความโดดเด่น และแตกต่างในรูปทรงและ สีสันท ซึ่งทำให้เกิดเป็นแรงบันดาลใจที่จะสะท้อนมุมมองของ อาการดังกล่าว โดยแสดงออกถึงความงามและคุณค่าที่แตกต่าง จากปลาทั่วไป ด้วยเทคนิคการปะติดแผ่นหนังสีอ่อน ที่มีพื้นผิว และระดับสูงต่ำแตกต่างกัน ผ่านรูปทรงสรีระของปลา เชื่อมโยง ด้วยสีเส้นสดใสที่แสดงออกถึงความงดงาม ความบริสุทธิ์ไร้เดียงสา ตรงตามแนวความคิด รวมถึงสอดแทรกเรื่องราวการเดินทางและ ประสบการณ์ต่างๆ ที่พบเจอ

ภาพที่ 3. ผลงานชิ้นที่ 1 ฝิวเผือก

ภาพที่ 4. ภาพร่างผลงานชิ้นที่ 2

ผลงานชิ้นที่ 2. ชื่อผลงาน เมฆิยูหน้า เทคนิคสื่อผสม
ขนาด 225 x 130 cm

แนวคิดและรูปแบบการสร้างสรรค์

จากความผูกพันความรักที่มีต่อปลา จึงใช้ปลาเป็นสัญลักษณ์แทนตัวตน แสดงออกถึงชีวิต ประสบการณ์ ผ่านสัญลักษณ์ต่างๆ ในรูปแบบของผู้เล่าโดยบอกเล่าเรื่องราวของห่วงโซ่อาหาร ที่มีทั้งผู้ล่าและผู้ที่ถูกล่า เปรียบเหมือนกับชีวิตที่ต้องผ่านกับอุปสรรค ปัญหามากมาย ต้องต่อสู้ ฝ่าฟันเพื่อแสวงหาความสำเร็จ ด้วยเทคนิคการปะติดแผ่นหนังสือพิมพ์ โทนอนสีสันทันที่ชัดเจนแสดงออกถึงพลัง ความกล้าหาญ คุร้าย แสดงออกผ่านรูปทรงปลาที่กำลั้งเคลื่อนไหว ดิ้นรนต่อสู้กับกระแสน้ำ และอุปสรรคต่างๆ ในรูปแบบที่เชื่อมโยงและตรงตามแนวความคิด

ภาพที่ 6. ภาพร่างผลงานชิ้นที่ 3

ภาพที่ 5. ผลงานชิ้นที่ 2 เมฆิยูหน้า

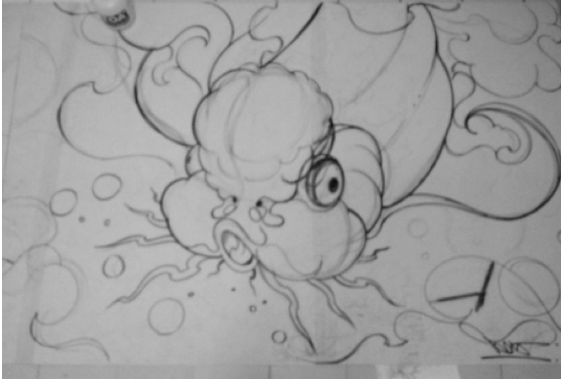
ผลงานชิ้นที่ 3. ชื่อผลงาน พละกำลั้ง เทคนิคสื่อผสม
ขนาด 180 x 120 cm

แนวคิดและรูปแบบการสร้างสรรค์

ปลาที่เป็นสัญลักษณ์แทนตัวตน รูปลักษณ์ภายนอกของผู้วิจัยเอง เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน และแสดงออกถึงรูปทรงของปลาที่มีความแข็งแรง หนักหนา ดุดัน มีเกราะป้องกัน เพื่อที่จะซ่อนความอ่อนไหว และปิดบังความอ่อนแอในจิตใจของตน โดยบอกเล่าเรื่องราวผ่านสัญลักษณ์ต่างๆ ในรูปแบบของผู้วิจัย ด้วยเทคนิคการปะติดแผ่นหนังสือพิมพ์ โทนอนสีสันทัน และการปะติดหลุดโลหะที่แสดงออกถึงความเข้มแข็ง สุขุม รวมถึงการวาดลายเส้นลงบนแผ่นหนังที่สอดคล้องตรงตามแนวความคิด

ภาพที่ 7. ผลงานชิ้นที่ 3 พละกำลั้ง

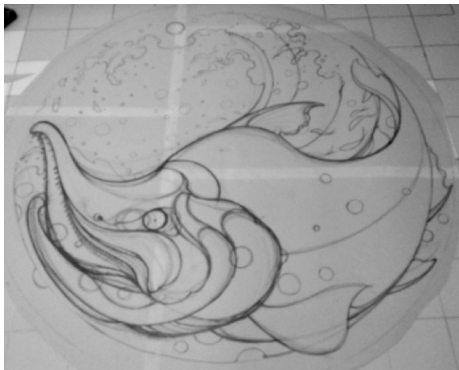
ภาพที่ 8. ภาพร่างผลงานชิ้นที่ 4

ผลงานชิ้นที่ 4. ชื่อผลงาน ปกป้อง เทคนิคสื่อผสม ขนาด 180 x 120 cm

แนวคิดและรูปแบบการสร้างสรรค

ปลาที่เลี้ยงไว้ดูเล่นเพื่อความเพลิดเพลิน ที่มีความสวยงามน่ารัก อ่อนโยน บอบบางเป็นมิตร และดูไม่มีพิษภัย แต่ในขณะที่เดียวกันเมื่อถึงเวลาที่จะต้องปกป้อง ดูแลลูกน้อยที่ตนรัก ก็จะต้องแสดงออกถึงพลัง ความดุเดือด จริ่งจิ้งและเข้มแข็ง ซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบเหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ที่แทนตัวตน ภายในจิตใจของผู้วิจัยเอง ความรัก ที่มีต่อคนในครอบครัว ด้วยเทคนิคการปะติดแผ่นหนังสีส้มแดง สีโทนร้อนที่สะท้อนถึงความรุนแรง ความดุเดือด พลังที่จะปกป้องให้พ้นจากภัยอันตรายต่างๆ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงได้ตรงตามแนวความคิด และเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้

ผลงานชิ้นที่ 5. ชื่อผลงาน ผ่านพ้น เทคนิคสื่อผสม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 180 cm

ภาพที่ 10. ภาพร่างผลงานชิ้นที่ 5

ภาพที่ 9. ผลงานชิ้นที่ 4 ปกป้อง

แนวคิดและรูปแบบการสร้างสรรค

ชีวิตคนเราล้วนผ่านเรื่องราวต่างๆ มากมาย ทุกข์ และสุข สิ่งนี้เปรียบได้กับประสบการณ์ที่มีคุณค่า ประสบการณ์ที่จะใช้สอน เป็นบทเรียน และแก้ไขปัญหาต่างๆ รวมถึงบอกเล่าส่งต่อ จากรุ่นสู่รุ่น แสดงออกถึงประสบการณ์จากการเดินทาง แสดงออกผ่านรูปทรง อัตลักษณ์ของปลาแหลมมอนี่ว่ายวนำจากถิ่นกำเนิด เติบโตและใช้ชีวิตสู่อ้อมทะเลกว้างไกล เก็บเกี่ยวประสบการณ์ จนถึงช่วงเวลาสุดท้ายของชีวิต จนเดินทางกลับสู่ถิ่นที่กำเนิด เพื่อสืบสานและดำรงไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์ และบอกเล่าเรื่องราวให้กับคนรุ่นหลังได้ดำเนินรอยตาม ด้วยเทคนิคการปะติดแผ่นหนังการจัดวางองค์ประกอบของภาพและรูปทรงของปลาที่แสดงออกถึงพลังความแน่วแน่มั่นคง สีเส้นที่สดใสชัดเจน สะท้อนถึงรูปปลักษณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เติมไปด้วยประสบการณ์ของชีวิต รวมถึงสะท้อนถึงแนวความคิดและจินตนาการได้อย่างลงตัว

ภาพที่ 11. ผลงานชิ้นที่ 5 ผ่านพ้น

สรุปผลการวิจัย

การทำวิจัยเรื่อง ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมชุดปลา : สัญลักษณ์แห่งตัวตน และการเดินทางเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ในเรื่องของการแสดงออกถึงตัวตน และการเดินทางในเชิงปรัชญา โดยใช้ปลาเป็นสัญลักษณ์ ตัวแทน ตรงตามแนวความคิด ข้อมูล และจินตนาการของผู้วิจัย ในส่วนของรูปแบบการสร้างสรรค ผลงาน ผลการดำเนินงานค่อนข้างสมบูรณ์ การสร้างสรรคผลงานในแต่ละชั้นมีการพัฒนา มีการทดลองและแก้ปัญหาการทดลอง ใช้สื่อและวัสดุต่างๆ การเลือกวัสดุอุปกรณ์ การเลือกใช้คูสีในการทำงาน การปรับเปลี่ยน และเรียบเรียงความคิดให้เป็นขั้นตอน ส่งผลให้เกิดผลงานที่มีสีสัน และพื้นผิวที่แสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกที่แตกต่างกันไป ในส่วนของการจัดวางองค์ประกอบ ได้พัฒนารูปแบบโดยมีการตัดทอนรูปทรง และรายละเอียด ซึ่งทำให้ผลงานแต่ละชั้นมีความโดดเด่นและความงาม ผลงานทั้งหมด 5 ชั้น มีการพัฒนาดั้งแต่ชั้นแรกจนถึงชั้นสุดท้าย ได้แสดงออกถึงความรู้สึก ความรัก ความทุกข์ ความสุข ประสบการณ์ที่ผ่านพ้นได้สอดคล้องตรงตามแนวความคิด และจินตนาการได้อย่างลงตัว รวมถึงได้รับประโยชน์จากการศึกษา ค้นคว้า วิจัยตามที่คาดไว้ มีการพัฒนา แก้ไขทดลองและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ถือว่าเป็นประสบการณ์ องค์ความรู้ และชัดเจนในทิศทางของการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อพัฒนาต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- เกษม ก้อนทอง. (2549). ศิลปะสื่อประสม. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- จุลภัสสร พนมวัน ณ อยุธยา. (2559, สิงหาคม 15). ดุจจิตรกรรมฝาผนังอย่างไรให้เข้าใจ. (2559, สิงหาคม 15) [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <http://lib.dtc.ac.th/article/tourism/0028.pdf>
- ชวลิต วิทยานนท์. (2544). ปลาน้ำจืดไทย. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- โรจน์รวี ชัยรัตน์. (2559, สิงหาคม 15) ชีวะวิทยาทั่วไป: ปลาการจำแนกชั้นทางวิทยาศาสตร์. (E-learning). [เว็บไซต์]. สืบค้นได้จาก <http://www.ipecp.ac.th/ipecp/cgi-bin/BP1/Program/chapter2/p6.html>
- สกนธ์ ภู่งามดี. (2544). จิตรกรรม สร้างสรรค. กรุงเทพฯ: วาดศิลป์.